

Pædagogiske læreplaner
for
Skovsgård Børnehave

Indledning

Jvf. bekendtgørelse om temaer og mål i pædagogiske læreplaner står der bl.a. i kap. 1 § 1:

Ophold i dagtilbuddet skal bidrage til, at børns læring understøttes. Det pædagogiske personale skal støtte, lede og udfordre børns læring, som børnene er medskabere af. Læringen sker både gennem spontane oplevelser og leg, samt ved at den voksne skaber eller understøtter situationer, der giver børnene mulighed for fornyelse, fordybelse, forandring og erfaring.

Det pædagogiske personale skal sikre, at der bliver sat fokus på alle barnets potentialer og kompetencer for at ruste det enkelte barn til at begå sig i livet. I tilrettelæggelsen af læringsmiljøer skal der tages hensyn til barnets forskellige forudsætninger.

Læringen skal bidrage til at sikre en harmonisk overgang til fritidsliv og skolen.

Fra juli 2010 skal dagtilbud arbejde med børnemiljø, BM, i tilknytning til pædagogiske læreplaner.

I Skovsgård Børnehave mener vi, at en forudsætning for læring er, at børnene føler sig trygge. Derfor vil vi gerne skabe en dag med nærværende voksne, som gør at barnet føler sig set og hørt. Vi vil gerne møde barnet med anerkendelse og respekt.

Børnene skal have tid og mulighed for at lege og udvikle venskaber. Vi vil give børnene gode oplevelser, som de kan bygge videre på. Der skal være plads til børnenes ideer. Vi mener også, det er vigtigt med en god stemning i huset, som er præget af glæde og sjove indfald.

Vi vægter et engageret personale, som får mulighed for at arbejde både målrettet og spontant, og som skal have stor indflydelse på de daglige aktiviteter og den overordnede planlægning. Vi vægter det tætte forældresamarbejde højt og gør en stor indsats for at modtage det enkelte barn.

Vi er en personalegruppe, der gerne vil støtte hinanden i det daglige og i særlige situationer. Herudover mener vi, det er betydningsfuldt, at vi har en god omgangstone og viser interesse for hinanden samt at vi supplerer hinanden hvor vi bedst kan.

Tema: Barnets alsidige personlighedsudvikling (personlige kompetencer)

Vi vil skabe et miljø, hvor det enkelte barn trives og føler sig værdsat, og hvor det oplever sig selv som en del af et socialt og kulturelt fællesskab.

Delmål	Metode	Pædagogisk indsats	Succeskriterier - tegn på målopfyldelse
<p>* at være fuldgældigt medlem af grupper og fælles kultur</p> <p>* at blive medskabere af grupper og en fælles kultur</p> <p>* at blive anerkendt som en person i tilblivelse, der sætter spor undervejs</p>	<ul style="list-style-type: none"> - børnene skal føle sig set og hørt i det daglige - børnene skal opleve, at vi tager deres initiativer alvorligt og støtter op omkring disse - vi skaber nogle muligheder for at være sammen i forskellige grupper - børnene som udgangspunkt tilhører faste basisgrupper med faste kontaktpersoner - vi giver børnene mulighed for selv at skabe legegrupper på tværs af grupperne ved at have et funktionsopdelt hus - vi arbejder bevidst på at skabe ro og rum til at børnene kan fordybe sig i deres lege, og til at de kan arbejde videre 	<ul style="list-style-type: none"> - vi er meget opmærksomme på at give børnene en god velkomst hver dag, ved f.eks. at hilse, nævne navn, gå med ud at vinke m.v. - vi har samling dagligt, hvor det enkelte barn har mulighed for at fortælle noget om sig selv, som det finder betydningsfuldt - når børnene finder insekter og småkravl, støtter og hjælper vi dem med at undersøge deres fund - når barnet starter i børnehaven får de udleveret en mappe: "Barnets Bog". Heri samler vi barnets spor.. - vi fejrer børnenes fødselsdage - at dække bord og lave mad i børnehaven styrker oplevelsen af, at jeg er betydningsfuld for fællesskabet 	<ul style="list-style-type: none"> - at vi kan se at børnene har venner - at børnene viser glæde ved at komme i børnehaven - at børnene er tillidsfulde og føler sig trygge i børnehavemiljøet - at børnene tør at vise deres følelser, som både vrede, sorg og glæde - at børnene selv bidrager til fællesskabet ved at medbringe ting hjemmefra, delagtiggør os i deres oplevelser/tanker - at børnene delagtiggør familien i de oplevelser de får i børnehaven

	<p>med deres egne ideer</p> <p>- vi inddrager børnene i de daglige gøremål og rutiner, som har betydning for fællesskabet i huset</p> <p>- vi prøver at give børnene forståelse for hinandens stærke og svage sider</p>	<p>- vi ser det og kommenterer det, når børnene gør noget der er godt for fællesskabet</p>	
--	---	--	--

Tema: Sociale kompetencer

Barnet har brug for tryghed, respekt og anerkendelse for at kunne begå sig i en større sammenhæng. Det er vigtigt, at barnet lærer at forstå, hvorfor andre reagerer, som de gør, for at kunne danne venskaber eller føle empati. Det er vigtigt, at barnet føler sig som en del af en større helhed, hvor det lærer, at sætte grænser for sig selv og sige til og fra overfor de øvrige børn.

Delmål	Metode	Pædagogisk indsats	Succeskriterier - tegn på målopfyldelse
<p>* at få tilgang til fællesskaber</p> <p>* at få tilgang til sig selv</p> <p>* at få tilgang til verden</p> <p>* at få tilgang til læring af andre kompetenceområder</p>	<p>- vi støtter barnet i at skabe venskaber</p> <p>- vi respekterer og anerkender barnet for den person, som det er</p> <p>- vi giver barnet mulighed for at lege</p> <p>- vi giver barnet mulighed for at samarbejde med andre børn omkring fælles mål</p> <p>- vi tager udgangspunkt i børnenes interesser og behov</p> <p>- vi har fælles projekter</p>	<p>- børnene er opdelt i faste basisgrupper på bestemte tidspunkter af dagen og i forhold til bestemte aktiviteter f.eks. samling, ture ud af huset, fødselsdage m.m.</p> <p>- huset er indrettet således, at der er mulighed for at lege i små grupper på tværs af basisgrupper</p> <p>- der er forskellige fri – og voksenstyrede beskæftigelsesmuligheder/aktiviteter</p> <p>- vi laver ture ud af huset</p> <p>- vi følger op på børnenes ideer og initiativer, så børnene fornemmer, at de er betydningsfulde, og at de kan bidrage til fællesskabet</p>	<p>- at vi kan se at børnene har venner</p> <p>- at de selv viser og respekterer andres følelser og behov</p> <p>- at børnene selv kan løse små konflikter</p> <p>- at børnene hjælper hinanden</p> <p>- at børnene er imødekommende overfor andre</p> <p>- at børnene tør at fremføre egne tanker og ideer</p> <p>- at børnene kommer og henter hjælp</p> <p>- at børnene gerne vil deltage i fælles aktiviteter/ture</p> <p>- at børnene kan fordybe sig i legen</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - vi bruger meget tid på håndtering af konflikter børnene imellem, således at alle kommer ”hele” ud af situationen. F.eks. prøver vi på at få børnene til at sætte ord på hændelsesforløbet - vi arbejder med ”fri for mobberi” - vi giver børnene mulighed for længere legeforløb, så der er tid til fordybelse - i vores samlinger har vi mulighed for, at børnene lærer/tager hensyn/indordner sig under regler til fælles lege - ved leg i f.eks. dukkekrog er det vigtigt at børnene samarbejder omkring det mål, at få legen til at udvikle sig - ved fælles projekter er det vigtigt, at børnene har forståelse for andres ideer/behov og kan gå på kompromis 	<ul style="list-style-type: none"> - at børnene inspirerer hinanden - at børnene kan følge de sociale spilleregler
--	--	---	--

Tema: Sprog

Vi definerer sprog som eksempelvis nonverbalt sprog, talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog. Sproget er en forudsætning for, at man kan udtrykke sig og kommunikere med andre.

Delmål	Metode	Pædagogisk indsats	Succeskriterier - tegn på målopfyldelse
<p>* at skabe kontakt og kommunikation</p> <p>* at udvikle ordforråd og forståelse for sprogets regler – udvikle sproglig kompetence</p> <p>* at kunne give udtryk for sig selv</p> <p>*at forstå og have kontakt med sin omverden</p>	<p>- vi arbejder på at udvikle børnenes sprog i alle hverdagens aktiviteter</p> <p>- vi skaber rammerne, således at der i perioder i løbet af dagen er mulighed for, at børnene kan lege den frie leg med hvad det indebærer af dialog, nonverbal kommunikation, forhandling, konflikter og hvor de ”prøver sproget af”</p> <p>- vi arbejder med at børnene udfordres til sproglig kreativitet</p> <p>- vi støtter børnene i at udvikle deres nysgerrighed for bogstaver, tal og symboler</p>	<p>- vi holder dagligt samling i børnenes basisgrupper, hvor børnene på skift fortæller om egne oplevelser og modtager fælles beskeder. Desuden synger vi og læser eller fortæller historie</p> <p>- vi bruger rim og remser</p> <p>- dialogisk læsning</p> <p>- vi skriver børnenes navne i garderoben, på skuffer og personlige ejendele, således lærer barnet at genkende sit navn</p> <p>- vi har hængt bogstaver op i alrummet</p> <p>- vi har CD afspiller</p> <p>- vi viser film/DVD en gang imellem</p>	<p>- at der sker en sproglig udvikling for det enkelte barn</p> <p>- at børnene tør at udtrykke sig i forskellige sammenhænge</p> <p>- at børnene kan udtrykke sig og gøre sig forståelige</p> <p>- at børnene selv udvikler nye remser</p> <p>- at vi kan høre at børnene kan bruge sproget i de rette sammenhænge</p> <p>- at børnene viser interesse for det skrevne sprog</p> <p>- at børnene selv kommer og vil bruge de forskellige kommunikations-midler</p>

	<p>- vi giver børnene mulighed for at have adgang til forskellige kommunikationsmidler</p>	<p>- børnene har mulighed for at spille computerspil – iPad</p> <p>- vi indhenter ny viden på internettet</p>	
--	--	---	--

Tema: Krop og bevægelse

Børn har behov for at føle værdi og tryk ved deres krop. Udvikling og læring er især synlig på det motoriske og bevægelsesmæssige område. Ved at tage vare på kroppen og sikre, at der sker en positiv udvikling, lægges grundlaget for fysisk og psykisk sundhed.

Delmål	Metode	Pædagogisk indsats	Succeskriterier - tegn på målopfyldelse
<p>* at give børnene mulighed for at opleve glæde ved deres krop og ved at være i bevægelse samt støtte dem i at videreudvikle kroppens funktioner og bevægelser</p> <p>* at styrke børnenes fysiske sundhed, herunder ernæring, hygiejne og et aktivt liv i børnehaven</p> <p>* at give børnene mulighed for aktivt at udforske og tilegne sig den fysiske, sociale og kulturelle verden gennem alle sanser</p>	<p>- legepladsen er indrettet sådan, at børnene får mange forskellige udfoldelsesmuligheder og sanselige oplevelser/indtryk</p> <p>- der er altid papir, farver o. lign. fremme i børnehøjde</p> <p>- vi arbejder med temaer, hvor børnene får små succeser ved at bruge deres krop</p> <p>- vi arrangerer ture ud af huset, hvor børnene får mulighed for at gennemleve forskellige strabadser</p> <p>- vi opsøger steder eller tilrettelægger rammer, som giver børnene udfordringer rent kropsligt</p>	<p>- vi giver børnene mulighed for at bruge forskellige redskaber, som f.eks. trampolin, tummelumsk, bolde, sjippetove m.m.</p> <p>- på legepladsen kan børnene gynge, balancere, kravle, klatre, cykle, løbe, lege, trille, hinke m.m. De kan lege med vand, sand, mudder, diverse naturmaterialer og der er farverige blomster, sommerfuglebuske, krydderurter m.m.</p> <p>- vi arrangerer ”motionsuger” og ”cykeluger”</p> <p>- vi tilrettelægger forskellige aktiviteter på legepladsen for at få pulsen op, som f.eks. hoppe i sjippetov, løb på vores ”cykelbane”, sanglege, gemmelege, skattejagt, o. lign.</p>	<p>- at vi kan se børnene udtrykke glæde og begejstring ved at bruge deres krop</p> <p>- at børnene tør at prøve nye udfordringer</p> <p>- at børnene udvikler sig motorisk, både fin og grovmotorisk</p> <p>- at børnene benytter sig af de redskaber og muligheder, vi har for fysisk udfoldelse såvel ude som inde</p> <p>- at børnene tager initiativ</p> <p>- at børnene selv, senere, kan bruge de erfaringer de får fra voksenstyrede forløb</p> <p>- at der er en god stemning, når vi spiser sammen</p>

<p>* at give børnene kendskab til kroppens grundlæggende funktioner og støtte det i at udvikle forståelse og respekt for egen og andres kropslighed</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vi har samlinger, hvor der tilrettelægges forskellige kropslige aktiviteter - vi har en madordning, som vi prioriterer højt - dagsrytmen i huset er struktureret således at børnene er ude hver dag 	<ul style="list-style-type: none"> - på ture ud af huset bestræber vi os på at finde steder, som udfordrer børnene fysisk d.v.s. især bakket og ujævnt terræn. - i perioder bruger vi skolens gymnastiksal - børnene klipper, klistrer, laver perler, tegner/skriver, maler, bager og laver papmache´ - vi laver sanglege og andre bevægelseslege - børnene kan få morgenmad, formiddagsfrugt, frokost og eftermiddagsmad hver dag. Der serveres mælk til morgenmaden og frokosten. Der står altid frisk vand i kander på køkkenbordet, som børnene selv kan hælde i glas - børnene hjælper på skift med borddækning og andre forberedelser i forbindelse med maden 	
---	---	---	--

Tema: Naturen og naturfænomener

Når børn sanser og oplever naturen på alle årstider i al slags vejr, styrkes børnenes sanseapparat og deres motoriske udfoldelse. Desuden skærpes deres interesse for og viden om naturen og dens små fænomener. Når børn leger i naturen udfordres børnene både kropsligt og mentalt.

Delmål	Metode	Pædagogisk indsats	Succeskriterier - tegn på målopfyldelse
<p>* at give børnene mulighed for at opleve glæde ved at være i naturen og udvikle respekt for natur og miljø</p> <p>* at give børnene mulighed for at erfare naturen med alle sanser og opleve den som et rum for leg og fantasi, og som rum for både vilde og stille aktiviteter</p> <p>* at give børnene mulighed for at få mange og forskelligartede erfaringer med naturen og naturfænomener samt for at opleve naturen som et rum for at udforske verden</p>	<p>- vi bestræber os på, som voksne, at være gode rollemodeller, som har lyst til at ”opleve” verden</p> <p>- vi tager på ture ud af huset</p> <p>- vi arbejder med temaer, hvor de 4 elementer: vand, ild, luft og jord indgår</p> <p>- vi indretter vores legeplads, så der er mulighed for at opleve naturen på tæt hold</p> <p>- vi sørger for at der er relevant litteratur til rådighed for børnene, og vi formidler viden videre omkring naturfænomener</p> <p>- vi tager ofte udgangspunkt i det der optager børnene her og nu</p>	<p>- vi har det Grønne flag og inspireres af det materiale Friluftsrådet udsender</p> <p>- vi opsøger skov, hav, fjord og andre seværdigheder i nærmiljøet</p> <p>- vi tager på kælketur og bygger snemænd, vi sår og planter, laver vandeksperimenter og bruger bl.a. visne blade, laver forskellige former for terrarier til orm og insekter</p> <p>- på legepladsen har vi mange naturmaterialer, bl.a. sten som kan væltes rundt, for at finde diverse småkravl, vi har vandkanaler og et lille stykke skov, hvor man kan finde fugle, som kommer og spiser på vores fodrebræt</p> <p>- vi har fuglekasser og fodrebræt, hvor vi kan iagttage fuglelivet</p>	<p>- at børnene viser interesse og glæde ved at færdes i naturen</p> <p>- at børnene kan anvende den viden og erfaring de får løbende</p> <p>- at børnene gradvis opnår indsigt og respekt for naturen</p> <p>- at børnene selv tager initiativ</p> <p>- at børnene gerne vil vise børn/voksne hvad de finder i naturen</p> <p>- at børnene undres og er nysgerrige</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - vi opfordrer børnene til at vise respekt for dyr og miljø - vi tager børnenes ”fund” alvorlig og undersøger eller udstiller deres ting - vi samarbejder med naturvejlederen og besøger naturskolen i Fosdalen -vi har en skurvogn på legepladsen, hvor der er mulighed for at fordybe sig med en mindre gruppe 	<ul style="list-style-type: none"> - sammen med børnene henter vi haletudseæg, således de kan se udviklingen fra æg til frø - vi har nogle hylder, hvor børn og voksnes naturfund udstilles, børnene må gerne røre ved tingene - når børnene har studeret f.eks. haletudser, mariehøns og frøer, skal de lukkes ud igen - vi har forskellige redskaber, som vi medbringer på ture, f.eks. lupper, net, terrarier m.m. - vi laver mad over bål 	
--	---	--	--

Tema: Kulturelle udtryksformer og værdier

Vi finder det vigtigt, at børnene møder forskellige kulturelle udtryksformer og værdier. Børn bruger disse oplevelser og indtryk som inspiration til deres leg og igennem legen udleveres og bearbejdes disse indtryk.

Jo rigere udtryksformer, jo mere varieret bliver børns opfattelse af sig selv, andre og omgivelserne.

Delmål	Metode	Pædagogisk indsats	Succeskriterier - tegn på målopfyldelse
<p>* at børnene møder voksne, der aktivt formidler kultur, og som støtter dem i at eksperimentere med, øve sig i og afprøve sig selv i forhold til et bredt spekter af kulturelle udtryksformer</p> <p>* at børnene skal have adgang til materialer, redskaber og moderne medier, herunder IT, som kan bruges både i forbindelse med oplevelser og med skabende kulturel aktivitet</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vi præsenterer børnene for forskellige kulturelle udtryksformer i selve børnehaven, men også udenfor huset - vi inddrager andre relevante personer, som har en specifik viden eller færdighed på relevante områder - vi bruger lokalområdet og dets seværdigheder - vi har traditioner i forbindelse med højtiderne - vi har en del andre traditioner, som vi forventer at børnene deltager i, da det er en del af vores kulturelle fællesskab i huset - vi arbejder i perioder med temaer 	<ul style="list-style-type: none"> - vi læser dagligt eventyr og børnebøger højt - vi fejrer fødselsdage - vi har mange traditioner i forbindelse med fastelavn, påske, høst og jul - vi besøger Torslev Kirke, Fosdalen, Attrup havn m.m. - vi tager børnene med på biblioteket - vi har bøger der er placeret frit tilgængeligt for børnene - vi synger dagligt - børnene kan høre Cd'er og danse - vi giver i perioder mulighed for at se DVD og spille computer - farver, blyanter o. lign. er frit 	<ul style="list-style-type: none"> - at vi ser børnene anvende de forskellige "udtryksformer" i deres leg, de er blevet inspireret - at børnene kan videreudvikle deres aktiviteter - at børnene gradvis opnår større mod på at udtrykke sig på forskellig måde f.eks. drama, tegning, sang m.m. - at børnene viser genkendelsesglæde - at børnene viser glæde og interesse for aktiviteterne

<p>* at børnene skal have lejlighed til at deltage i kulturelle traditioner og lokale kunstneriske tilbud, herunder teater, musik, dans, arkitektur og udstillinger</p>		<p>tilgængelige for børnene</p> <ul style="list-style-type: none">- vi maler o. lign. med børnene- når vi arbejder med temaer inddrager vi forskellige kulturelle udtryksformer, som en del af vores aktiviteter	
---	--	---	--

Børn med særlige behov

I flg. bekendtgørelsen om temaer og mål i pædagogiske læreplaner kap. 2 § 3. står der bl.a. at man skal gøre sig overvejelser om læringsmål, metoder og aktiviteter i forhold til børn med særlige behov.

Læringsmålene for de enkelte temaer er beskrevet ovenfor, hvor vi generelt tager udgangspunkt i børnenes forskellige forudsætninger. Når vi arbejder med børn med særlige behov, bliver der ofte udarbejdet en handleplan for det enkelte barn.

Udover den generelle pædagogiske indsats, arbejder vi i perioder med en særlig pædagogisk indsats:

- den voksne giver barnet særlig opmærksomhed og støtte i det daglige. Vi sidder f.eks. ved siden af barnet, når vi spiser eller ved samlinger, forbereder barnet på, hvad der skal ske eller hjælper barnet i gang med bestemte aktiviteter
- vi er ekstra opmærksomme på at støtte, vejlede og rådgive familien
- børn med taleproblemer får undervisning af talepædagog
- vi har møder i vores Kompetence Forum i børnehaven ca. en gang om måneden, hvor psykolog, talepædagog og personale/leder fra børnehaven deltager. Herudover samarbejder vi med PPR og andre relevante fagpersoner efter behov
- vi samarbejder med ergoterapeuten om barnets motoriske udvikling. Ergoterapeuten giver vejledning til personalet, forældrene og giver evt. barnet individuel træning i Sundhedshuset i Brovst
- hvis/når det er muligt er der en ekstra voksen med på tur
- barnet forberedes på, hvad der skal ske, hvis vi skal på tur til et nyt sted
- hvis der er behov laver vi piktogrammer for at give barnet forudsigelighed og struktur på dagen
- vi afholder netværksmøder med forældre og ad. hoc personer, f.eks. psykolog, talepædagog, socialrådgiver, sundhedsplejerske m.fl.
- vi laver iagttagelser af barnet
- vi udvikler løbende vores fysiske læringsmiljøer i forhold til vores aktuelle børnegruppe

Dokumentation

For samtlige 6 temaer er det gældende, at den måde vi vælger at dokumentere på, afhænger af hvilken målgruppe vi henvender os til og formålet med dokumentationen. Målgruppen kan være f.eks. børn, forældre, personalet, forvaltningen, politikere og andre udenforstående personer. Vi vil, under hensyntagen til ovenstående, især veksle mellem flg. dokumentationsformer:

- ❖ barnets bog
- ❖ barnets produkter udstilles
- ❖ fotos
- ❖ forældresamtaler
- ❖ daglig information på whiteboardtavle
- ❖ daglig kontakt til forældrene
- ❖ interviews med børnene
- ❖ iagttagelser
- ❖ børnenes tegninger
- ❖ børnenes fortællinger
- ❖ nyhedsbreve
- ❖ pressen
- ❖ forældrenes deltagelse i dagligdagen

Evaluering

Den pædagogiske læreplan skal evalueres årligt. Når vi evaluerer kigger vi tilbage på den pædagogiske proces og vurderer om vi har nået det vi ville. Både når det gælder mål, organisering, gennemførelse og virkning. Her vil vi veksle, alt afhængig af hvad der skal evalueres, mellem flg. foraer:

- ❖ personalemøder
- ❖ bestyrelsesmøder
- ❖ forældresamtaler
- ❖ pædagogisk dag
- ❖ medarbejdersamtaler
- ❖ samarbejde med andre faggrupper

Børnemiljø

Vi har i en periode lavet interview med hvert enkelt barn, især i førskolegruppen.

Fokus er " Hvordan har du det i børnehaven?".

Det er bl.a. forhold som venskaber, drillerier og tryghed ved at gå i børnehave, der bliver berørt her.

Førskolebørnene (2011 – 2012), i alt 24 børn blevet interviewet.

Alle børn nævnte at de har mere end 1 ven. De gav også udtryk for at venskaber har en stor betydning, idet de kan føle sig alene, hvis vennerne har fri.

Nogle børn oplever at de bliver drillet og det gør dem kede af det. De føler sig trygge ved at de voksne hjælper dem.

De synes ikke selv de driller andre.

Hovedparten af børnene føler sig vellidte af de andre.

Børnene vil især gerne lege i de mindre rum, de leger gerne rollelege, med maskiner m.m.

Børnene vil også gerne lege ude, og fremhæver bl.a. vores lille skov, sandkasse og gynger som gode legesteder.

Det bedste ved at gå i børnehave er at lege og være sammen med vennerne.

I børnehaven har vi fokus på "Fri for mobberi", hvilket er med til at understøtte børnene i håndtering af drillerier.

Det er vigtigt at personale og forældre i samarbejde støtter børnene i deres venskaber.

Vi har førskole-forældresamtaler, hvor vi bruger børnenes udsagn fra interviewet, til at give et helhedsbillede af barnet.